

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217200997
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217200997.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti povinnému: G. X., nar. XX.XX.XXXX, U. XX, o vymoženie pohľadávky vo výške 1.418,93 eura s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno, č. k. 9Er/53/2017-26 zo dňa 09.októbra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2,3 § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 39, § 52 ods. 1, 3,4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu na základe čoho dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je treba zamietnuť.

2. Spísaním návrhu na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom dňa 15.12.2016 oprávnený žiadal, aby súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie v neprospech povinného a vymožením pohľadávky s prísl., trov rozhodcovského konania a trov exekúcie, pričom exekučným titulom v tomto konaní bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 10958/16, ktorý vydal dňa 29.06.2016 Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, Bratislava.

3. Súd najskôr preskúmal exekučný titul z formálnej ako aj materiálnej stránky. Z formálnej stránky skúmal, či exekučný titul v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, má všetky formálne náležitosti, ktoré vyžaduje § 34 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK) a z materiálnej stránky, či exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, má splnené všetky hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke.

4. Súd prvej inštancie preskúmal zmluvu č. 31244219 zo dňa 26.02.2009 uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného, spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.. a povinným, dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach (ďalej len „dohoda o uznaní záväzku“) zo dňa 21.03.2014 ako aj rozhodcovskú zmluvu zo dňa 21.03.2014 uzavretú medzi oprávneným a povinným

a zistil, že uvedenou zmluvou a dohodou sa založil záväzkovo - právny vzťah medzi oprávneným (resp. právnym predchodcom oprávneného) ako dodávateľom, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným ako spotrebiteľom. Súd mal za nesporné, že záväzkový vzťah založený na základe predkladanej zmluvy a dohody je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné posudzovať ho podľa príslušných ust. o spotrebiteľských zmluvách. Zaoberajúc sa rozhodcovskou zmluvou skonštatoval, že formuláciu rozhodcovskej zmluvy nie je možné považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o rozhodcovskom konaní súd nepovažoval za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Súd prvej inštancie zdôraznil, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súd vyjadril názor, že ak má byť rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Zdôraznil, že tieto podmienky neboli splnené, povinný nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o úvere, dohody o uznaní záväzku a ani obsah rozhodcovskej zmluvy, a preto nie je možné považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Uviedol, že dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

5. Súd dospel k záveru, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok súd nepovažoval za vykonateľný, a preto ani nemohol byť exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúmaní toho, či je preložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zameril najmä na zistenie, či bolo predložené rozhodnutie vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. Súd následne zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Súd skonštatoval, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku napadnutého uznesenia.

6. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie právny zástupca oprávneného, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že oprávnený pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinným postupoval prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. Uviedol, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu absentuje zdôvodnenie, prečo skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je typizovaná, štandardnou zmluvou, je pre súd neprijateľná, pričom záver súdu považoval za absurdný. Bránil sa, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na samostatnom dokumente, povinný rozhodcovskú zmluvu podpísal sám a dobrovoľne, pričom jej podpisom nebolo nijako podmienené poskytnutie úveru. Zdôraznil, že spotrebiteľ ju mohol odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia, keďže sa v danej rozhodcovskej zmluve nenachádzali. Zároveň uviedol, že na vyjadrenie, že rozhodcovská zmluva je neplatná nakoľko „spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd“ nemal súd žiaden skutkový a právny základ. Záverom vyjadril názor, že rozhodnutie exekučného súdu je arbitrárne bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia a že oprávnený splnil všetky zákonné náležitosti.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

8. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 1. júla 2016 v ustanoveniach § 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9. Podľa § 9a ods. 1, 2, 3, 4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentrácii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že v prejednávanej veci sa oprávnený návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 15.12.2016, spísaným pred súdnym exekútorom vo forme zápisnice domáhal vykonania exekúcie voči povinnému na vymoženie 1.418,93 eura s prísl.. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 10958/16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2016 a vykonateľnosť dňa 18.11.2016. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu prvej inštancie dňa 23.01.2017, ktorý o žiadosti rozhodol napadnutým uznesením.

13. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

14. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že zmluva č. 31244219 zo dňa 26.02.2009 uzatvorená medzi predchodcom oprávneného a povinným je spotrebiteľskou zmluvou, uzatvorenou štandardným formulárovým systémom. V ustanovení § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka je stanovené, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Zo zmluvy je zrejmé, že veriteľ, v tomto spore oprávnený, je osoba, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinný, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa.

15. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v danej právnej veci si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi na základe rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 21.03.2014. S poukazom na uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo 122/2011 vyplýva, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

16. Odvolací súd poukázal na článok 3. bod 3.1 predloženej rozhodcovskej zmluvy, že všetky spory, ktoré vzniknú z dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie

rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných pravidiel stáleho rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 3.1. článku zmluvy na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovacia podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu (bod 3.2 rozhodcovskej zmluvy).

17. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že takto formulovaná rozhodcovská zmluva, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že vzhľadom na podstatu plnenia oprávneného (veriteľa - dodávateľa), je viac ako pravdepodobné, že subjektom, ktorý bude uplatňovať svoje nároky pred povolaným orgánom, bude práve oprávnený a povolaným orgánom pre možné efektívnejšie dovolanie sa svojho nároku bude rozhodcovský orgán podľa výberu určeného subjektu. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, v zmysle ktorého predmetná rozhodcovská zmluva v bode 3.2 obsahuje neprijateľné dojednanie z dôvodu, že vylučuje právo zmluvnej strany podať žalobu na všeobecný súd po tom, čo jedna zo zmluvných strán podá žalobu na Stály rozhodcovský súd. Odvolací súd poukazuje aj na to, že z rozhodcovskej zmluvy vôbec jasne nevyplýva, v akom rozsahu a akou osobou bol spotrebiteľ (povinný) poučený adekvátne o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o rozhodcovskom konaní odvolací súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Aj podľa názoru odvolacieho súdu možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným uvedená v rozhodcovskej zmluve je len zdanlivá a v prevažnej časti sporov zo spotrebiteľských zmlúv je možnosť výberu na strane žalobcu - veriteľa, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, čo považuje súd za nekalé dojednanie o možnosti riešenia sporov. Odvolací súd duplicitne zdôrazňuje, že o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku nejde, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Dojednanie takejto zmluvy v spotrebiteľskom právnom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú zmluvu) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).